

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาวิชาเอกภาษาฝรั่งเศส คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 20 คน เป็นเพศหญิง 19 คน เพศชาย 1 คน ทั้งหมดเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เพราะผู้วิจัยเชื่อว่ากลุ่มตัวอย่างในระดับนี้ได้เรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสมาเป็นเวลานานพอสมควร กล่าวคือ ประมาณ 5-6 ปีตั้งแต่ชั้นมัธยมปลาย และ 2-3 ปีในระดับมหาวิทยาลัย จึงน่าจะมีพัฒนาการและประสบการณ์ในการใช้ภาษาพูดมากพอสมควรทั้งในและนอกห้องเรียน ทั้งกับอาจารย์ผู้สอนชาวฝรั่งเศสและกับเจ้าของภาษานอกบริบทการเรียนการสอน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.2.1 บทอ่านซึ่งเป็นข้อความที่ประกอบด้วยประโยคภาษาฝรั่งเศสที่มี (r) ปรากฏในตำแหน่งเดี่ยวด้านคำและตำแหน่งควบกล้ำด้านคำ บทอ่านเป็นข้อความตัดมาจาก Pagniez-Delbart (1993) (ดูภาคผนวก ก.)

3.2.2 เครื่องบันทึกเสียง

3.2.3 แถบบันทึกเสียง ความยาว 60 นาที จำนวน 20 คลิป (หนึ่งคลิปต่อผู้บอกภาษาหนึ่งคน)

3.3 การเก็บข้อมูล

3.3.1 ข้อมูลที่เป็นวจนลีลาการอ่าน

ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างอ่านข้อความและบันทึกเสียงลงแถบบันทึกเสียงตามเวลาที่กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนสะดวก โดยให้กลุ่มตัวอย่างอ่านและบันทึกเสียงเองที่ห้องปฏิบัติการทางภาษา ชั้น 7 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ ผู้วิจัยเชื่อว่าการที่กลุ่มตัวอย่างอ่านข้อความภาษาฝรั่งเศสโดยลำพังเช่นนี้ทำให้การอ่านมีลักษณะเป็นธรรมชาติมากที่สุด

3.3.2 ข้อมูลที่เป็นวจนลีลาสนทนา

ผู้วิจัยให้ผู้ช่วยวิจัยชาวฝรั่งเศสสัมภาษณ์บุคคลคุยกับกลุ่มตัวอย่างทีละคนตามลำพังด้วยภาษาฝรั่งเศส การสนทนาในแต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 25-30 นาที เนื้อหาที่สนทนาจะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวกลุ่มตัวอย่าง คือ เรื่องเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ประวัติการเรียนการศึกษา วิชาที่สนใจ และประวัติการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทั่วไปทางด้านสังคมในไทยและ/หรือในฝรั่งเศส การสนทนาจะบันทึกเสียงไว้เพื่อการวิเคราะห์ต่อไป (ตัวอย่างบทสนทนา ดูภาคผนวก ข.) กลุ่มตัวอย่างไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการศึกษาคั้งนี้ หากแต่ได้รับการบอกกล่าวจากผู้วิจัยว่าการสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบปัญหาในการเรียนภาษาฝรั่งเศสของกลุ่มตัวอย่าง สถานที่ที่ใช้ในการสัมภาษณ์คือห้องปฏิบัติการทางภาษา ชั้น 7 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ ข้อมูลภาษาทั้งหมดเก็บระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม 2540

3.4 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการกับข้อมูล

3.4.1 ดอคบทสนทนาภาษาฝรั่งเศสจากแถบบันทึกเสียงเป็นข้อความภาษาฝรั่งเศส

3.4.2 ชีดเส้นใต้คำที่มีเสียง (r) ปรากฏในตำแหน่งเดี่ยวด้านคำและตำแหน่ง

พยัญชนะควบกล้ำต้นคำในบทสนทนาและในบทอ่าน

3.4.3 ฟังเสียง (r) จากแถบบันทึกเสียงโดยเลือกฟังเฉพาะการออกเสียง (r) ในคำ
ที่ขีดเส้นใต้ทั้งในบทสนทนาและบทอ่าน

3.4.4 วิเคราะห์รูปแปร (r) ทางสัทศาสตร์

3.5 ขั้นตอนและวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 นับจำนวนครั้งที่ (r) ปรากฏในตำแหน่งทั้งสองในแต่ละวัจนลีลา (บท
สนทนาและการอ่านข้อความ)

3.5.2 คำนวณร้อยละของการปรากฏของรูปแปรแต่ละรูปในแต่ละกรณี (ข้อ 3.5.1)

3.5.3 เปรียบเทียบความถี่และร้อยละของรูปแปร (r) แต่ละรูปในแต่ละตำแหน่ง
และในแต่ละวัจนลีลา

3.5.4 คำนวณค่าไคสแควร์ χ^2 ($p < 0.01$) ใน 3.5.3 เพื่อทดสอบว่าตัวแปร
ตำแหน่งและวัจนลีลามีความสัมพันธ์กับตัวแปรภาษา (r) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่